

**Lausunnon antaminen valitukseen koskien Salon kaupunginvaltuuston päätöstä ranta-
asemakaavan laatimiseksi 4.12.2023 § 88, Ranta-asemakaava, Keskitalo (Turun hallinto-oikeus
61/03.04.04.04.16/2024)**

Kaupunginhallitus 11.03.2024 § 85
3801/10.02.04/2022

Valmistelija

Kaupunginlakimies Antti Mäkelä, antti.makela@salo.fi, 02 778 2302 ja
kaavoitusinsinööri Leena Lehtinen.

**Lausuntoehdotus Turun hallinto-oikeudelle asemakaavan
laatimisesta tehdystä valituksesta**

Salon kaupunginvaltuusto on 4.12.2023 §:ssä 88 hyväksynyt ranta-
asemakaavan yhden kiinteistön alueelle Perniössä Kirakanjärven rannalle,
jonne on suunniteltu viiden RA-yksiasuntoisen lomarakennuspaikan
muodostuminen. Valituksella on vaadittu, että hyväksymispäätös kumotaan
ja asia palautetaan valmisteluun asemakaavan sisällön muuttamiseksi.

Kannanotot valitusperusteisiin

*Rantarakentamisoikeuden mitoitus, rakennuspaikkojen määrä
suunnittelualueella ja maanomistajien tasapuolisen kohtelun toteutuminen*

Valituksessa on vedottu tehdyn emätilaselvityksen puutteisiin.
Mitoitusperusteena rakentamiselle yleisesti käytetylle emätilaselvitykselle
ei ole olemassa laista tulevia sisältövaatimuksia. Alueelta laadittu
emätilaselvitys ei ole ollut täysin vakiintuneiden käytäntöjen mukainen,
mutta siinä on osoitettu yksiselitteisesti, että 19.9.1969 tilanjakotilanteen
mukaan Ylönkylän emätilan alueella ei ole ollut nyt kaavoitettavan alueen
lisäksi muuta rantaviivaa. Emätilaselvityksessä on osoitettu
suunnittelualueen kokonaisrantaviiva, jonka perusteella suunnittelualueella
on 1 100 metriä rantaviivaa ja täten sille olisi perusteltua maakuntakaavan
osa-alueeseen 3 kuuluen osoittaa 5 lomarakennuspaikkaa. Mitoitus on
laadittu Salon seudulla vakiintuneita käytäntöjä noudattaen

*Vapaan rannan määrä ja rantaviivan maankäytön muutokset
Loma-asuntojen mitoitus maakuntakaavassa, suhde asemakaavaan*

Yksi eniten suomalaisessa maankäytön suunnittelussa käytetty
rantarakentamisen mitoitusmalli on Etelä-Savon seutukaavaliitossa laadittu
ns. Etelä-Savon malli, minkä mukaan kapealle vesialueelle voidaan
mitoittaa vähemmän rakentamista kuin avoimemman vesistön rannalle.
Lyhyimmillään etäisyys vastarannalle on 50 metriä, mutta rakennetun
alueen kohdalla rantojen etäisyys eli vesistön leveys on noin 125 metriä.
Tällöin vastarannan häiriötä on vielä olemassa, mutta rakentamalla 100
metrin etäisyydellä puolet rannasta, on vastarannan edut turvattu mallin
mukaan. Asemakaavassa mitoitus tähän nähden 125 metrin rantojen
etäisyydellä on noin 75%. Tämä malli ei ole ainoa yleisesti käytetty
mitoitus. Liikkumavaraa on maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:n
säännöksen rajoissa; 1) suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö
sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön; 2) luonnonsuojelu,
maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen
sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin
huomioon; sekä 3) ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta
aluetta. Korkein hallinto-oikeus on 2013:110 numerolla antamassaan
vuosikirjaratkaisussa todennut, että rantarakentamista ohjaavan kaavan
sisältövaatimuksia koskevassa maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:ssä ei
säädetä kilometrikohtaisesta lomarakennusten enimmäismäärästä, tai

rantaviivan mittaustavasta. Näin ollen kunnalla on laaja liikkumavara päättäessään ranta-alueille sijoitettavan lomarakentamisen määrästä.

Ympäristöoppaan 120/2005 mukaan kunta voi käyttää muutakin mitoitustapaa alueellaan, mikä soveltuu paremmin paikallisiin olosuhteisiin. Salossa vallinneen käytännön mukaan on nojaututtu maakuntakaavan mitoitussyöhykkeisiin, joissa on huomioitu Salon alueen vesistöjen paikallisia ominaispiirteitä. Mitoitusvyöhykkeeltään kohdealueelle on mitoitettu 3-5 loma-asuntoyksikköä kilometrille, vapaan rannan määrän ollessa keskimäärin 50 % rantaviivasta. Edellä mainitut mitoitukset täyttyvät asemakaavahankkeessa.

ELY:n lausunnossa esitetyt seikat

Kaavan laatija on laatinut vastineen ELY-keskuksen luonnos- ja ehdotusvaiheen lausuntoihin. Sen mukaan;

- rakentamisen mitoitus ja rakennuspaikkojen sijainti vastarannan uimarannan maisema-arvon huomioimisen suhteen on toteutettu siten, että vastakkaisen rannan kolmesta rakennuspaikasta kaksi on siirretty kauemmaksi uimarannasta sen näkymien turvaamiseksi.
- luontoselvitys; Myllyojan merkintä maakuntakaavassa suojelualueena on huomioitu asemakaavassa suosituksen mukaisesti siten, että määräyksiin varmistetaan maiseman säilyminen rannassa ja suojellaan osaltaan kasvillisuuden suojeltavaa osaa.

Valitus on hylättävä.

Lausunnon ohella lähetetään asemakaavan valmisteluaineisto.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa asiaan valmistelutekstin mukaisen lausunnon. Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.
Tiedoksianto	Turun hallinto-oikeus, asia 61-2024